

WEZWANI DO ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SŁOWO BOŻE

ROK I

**FORMACJI MINISTRANTÓW
SŁOWA BOŻEGO**

Bydgoszcz

2023

Oddaję te materiały przygotowane do formacji chłopców, którzy zostali już pobłogosławieni do pełnienia funkcji Ministranta Słowa Bożego do rąk moich współbraci kapłanów, wiernych świecki oraz do Centrum Formacji Liturgicznej Diecezji Bydgoskiej z prośbą, aby zechcieli mi przekazywać wszelkie sugestie wynikające z ich wykorzystania w comiesięcznych spotkaniach formacyjnych.

ks. Paweł Rybka

kspawelrybka@gmail.com

Spotkanie I: CZYTANIE I WYJAŚNIENIE SŁOWA BOŻEGO

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Boże, Ty się litujesz i przebaczasz, Ty dajesz ludziom dni zbawienia, aby uznali w Tobie Stwórcę i Ojca wszystkich, pomóż nam, abyśmy otwartym sercem przyjęli słowo pokoju i zgodnie z Twoją wolą starali się pojednać wszystko w Chrystusie. Który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

II. Prowadzący spotkanie pyta uczestników:

- Po co człowiek czyta Pismo Święte?
- Jakie korzyści przynosi czytanie Pisma Świętego dla człowieka?
- Po co czytamy Słowo Boże podczas sprawowanej Liturgii?

III. Prowadzący spotkanie prosi uczestników o odnalezienie następujących fragmentów w Piśmie Świętym. Każdy z uczestników spotkania w krótkich słowach komentuje usłyszane teksty biblijne.

- **2 Tym 3, 16-17:** Wszelkie Pismo od Boga natchnione [jest] i pożyteczne do nauczania, do przekonywania, do poprawiania, do kształcenia w sprawiedliwości - aby człowiek Boży był doskonały, przysposobiony do każdego dobrego czynu.
- **Hbr 4, 12:** Żywe bowiem jest słowo Boże, skuteczne i ostrzejsze niż wszelki miecz obosieczny, przenikające aż do rozdzielenia duszy i ducha, stawów i szpiku, zdolne osądzić pragnienia i myśli serca.
- **Iz 30,15:** Albowiem tak mówi Pan Bóg, Święty Izraela: «W nawróceniu i spokoju jest wasze ocalenie, w ciszy i ufności leży wasza siła. Ale wyście tego nie chcieli!
- **Ap 1,3:** Błogosławiony, który odczytuje, i którzy słuchają słów Proroctwa, a strzegą tego, co w nim napisane, bo chwila jest bliska.
- **Mt 4,4:** Lecz On mu odparł: «Napisane jest: Nie samym chlebem żyje człowiek, lecz każdym słowem, które pochodzi z ust Bożych»

IV. Osoba prowadząca spotkanie tłumaczy uczestnikom, że Słowo Boże nie jest jedynie opowieścią o przeszłości ani wspomnieniem dawnych czasów. Jest ono skierowane do nas, do człowieka, i ma na celu być aktualne w naszym życiu. Słowo Boże odgrywa istotną rolę w naszym codziennym funkcjonowaniu, ponieważ wpływa na nasze postawy i działania. Ma być ono stale aktualizowane i dostosowane do naszej rzeczywistości, aby miało znaczenie i wpływ na nasze życie.

V. Prowadzący prosi obecnych uczestników spotkania o zapoznanie się z punktem 29. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego.

Gdy w Kościele czyta się Pismo święte, sam Bóg przemawia do swego ludu, a Chrystus, obecny w swoim słowie, zwiastuje Ewangelię.

Dlatego wszyscy winni z szacunkiem słuchać czytań słowa Bożego, które są najważniejszym elementem liturgii. Chociaż bowiem słowo Boże zawarte w czytaniach Pisma świętego zwraca się do wszystkich ludzi każdego czasu i jest dla nich zrozumiałe, jego pełniejsze rozumienie i skuteczność pogłębiają się dzięki żywemu wykładowi, czyli homilii, która jest częścią czynności liturgicznej.

- Dlaczego czytanie Pisma świętego w Kościele jest uważane za przemówienie samego Boga do ludu?
- W jaki sposób Chrystus jest obecny w swoim słowie podczas czytania Pisma Świętego?
- Dlaczego szacunek wobec czytań słowa Bożego jest ważny podczas liturgii?
- Jakie jest znaczenie słowa Bożego dla ludzi we wszystkich czasach?
- W jaki sposób żywe wykłady, czyli homilie, pogłębiają rozumienie i skuteczność słowa Bożego?
- Jak jako ministrant Słowa Bożego mogę włączyć się w lepsze zrozumienie przez wiernych Bożego Słowa?

VI. Podsumowując spotkanie, należy zauważyć, że głównym celem było uświadomienie potrzeby głoszenia Słowa Bożego wśród zgromadzenia liturgicznego oraz zrozumienie, jaką rolę powinno ono odgrywać w życiu każdego człowieka. Chodziło o to, aby uczestnicy spotkania zdali sobie sprawę, że Słowo Boże ma mocną i istotną wartość, która może wpływać na ich codzienne życie i relacje. Warto zachęcić ich nie tylko do przygotowywania tekstów na liturgię, w której będą posługiwać, ale na codzienną otwartość na Słowo Boże, które jest kluczowym elementem naszej duchowej drogi i rozwijania relacji z Panem Bogiem.

- VII. Prowadzący przechodzi do modlitwy dziękczynnej za usłyszane treści, zachęcając jednocześnie uczestników spotkania do dołączenia swoich intencji i prośb. Warto odmówić dziesiątek różańca z tajemnicą światła, która koncentruje się na głoszeniu królestwa Bożego.**

- VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.**

Spotkanie II: PRZYSWAJANIE BOŻEGO SŁOWA W LITURGII

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania: *Anioł Pański*.

II. Animator Liturgiczny pyta uczestników:

- Czy odczytywane w Liturgii fragmenty z Pisma Świętego są przypadkowe?
- Na co w liturgii wpływa Boże Słowo?
- Czy podczas Zgromadzenia Eucharystycznego możemy odnaleźć w innych miejscach fragmenty z Pisma Świętego niż Liturgia Słowa?

III. Prowadzący prosi obecnych uczestników spotkania o zapoznanie się z fragmentem punktem 55. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego:

Lud przyswaja sobie to Boże słowo w milczeniu i przez śpiewy oraz przyłącza się do niego przez wyznanie wiary; nakarmiony tym słowem znosi modlitwę powszechną w potrzebach całego Kościoła i za zbawienie całego świata.

- Jak lud przyswaja sobie Boże słowo?
- W jaki sposób lud przyłącza się do Bożego słowa przez wyznanie wiary?
- Jak Boże słowo nakarmia lud i wpływa na modlitwę powszechną?
- Dlaczego tak ważne jest milczenie?

IV. Prowadzący spotkanie prosi uczestników o odnalezienie następujących fragmentów w Piśmie Świętym. Każdy z uczestników spotkania w krótkich słowach komentuje usłyszane teksty biblijne. Wskazując, jak łączą się one z powyższym fragmentem z OWMR.

- **Kol 3, 16:** Słowo Chrystusa niech w was przebywa z [całym swym] bogactwem: z wszelką mądrością nauczajcie i napominajcie samych siebie przez psalmy, hymny, pieśni pełne ducha, pod wpływem łaski śpiewając Bogu w waszych sercach.
- **1 Tm 2, 1:** Zalecam więc przede wszystkim, by prośby, modlitwy, wspólne błagania, dziękczynienia odprawiane były za wszystkich ludzi.
- **Ef 4,29:** Niech nie wychodzi z waszych ust żadna mowa szkodliwa, lecz tylko budująca, zależnie od potrzeby, by wyświadczała dobro słuchającym.
- **Ha 2,20:** Lecz Pan mieszka w świętym domu swoim, niechaj zamilknie przed Nim cała ziemia.
- **Pwt 6,3:** Słuchaj, Izraelu, i pilnie tego przestrzegaj, aby ci się dobrze powodziło i abyś się bardzo rozmnożył, jak ci przyrzekł Pan, Bóg ojców twoich, że ci da ziemię opływającą w mleko i miód.

V. Podsumowując spotkanie, warto zaznaczyć, że głównym zamierzeniem było uświadomienie uczestnikom, że Boże Słowo w trakcie sprawowanej liturgii powinno wywoływać w człowieku określone postawy. Nie jest ono jedynie dodatkiem do liturgii Eucharystycznej, lecz stanowi istotną część, która kształtuje modlitwę powszechną, pomaga w wyrażaniu wiary w odpowiedni sposób oraz ma wpływ na śpiew.

VI. Wymiar praktyczny spotkania:

Wariant I: Ministranci w parach piszą prośby, które mogą zostać uwzględnione w Modlitwie Powszechnej, korzystając z Liturgii Słowa z nadchodzącej niedzieli.

Wariant II: Ministranci w parach wykorzystują fragmenty Liturgii Słowa z najbliższej niedzieli i zatwierdzone śpiewniki liturgiczne, aby zaproponować odpowiednie pieśni na Wejście, Przygotowanie Darów, Komunię Świętą, Dziękczynienie oraz Zakończenie.

Jeśli grupa jest zróżnicowana pod względem talentów i umiejętności można zrealizować oba warianty lub zrobić to całą grupą.

VII. Prowadzący przechodzi do modlitwy błagalnej można wykorzystać zredagowane przez ministrantów prośby. Warto jako modlitwę końcową odmówić dziesiątek różańca z tajemnicą radosną – Zwiastowanie.

VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.

Spotkanie III: CZYTAMY, A JEDNAK TEŻ MILCZYMY?

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Boże, Ty kierujesz swoim ludem przez pasterzy, ześlij na swój Kościół ducha pobożności i męstwa i powołaj ludzi, którzy będą godnie pełnili służbę przy ołtarzu oraz mężnie i pokornie głosili Ewangelię. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

II. Animator Liturgiczny pyta ministrantów, czy spotkaliście z poniższymi znakami w Kościele i czy są wg. nich potrzebne w przestrzeni sakralnej:

III. Prowadzący spotkanie pyta uczestników:

- Czy znasz jakieś miejsca, w których nie wolno rozmawiać, a należy milczeć?
- Czy potrafisz milczeć? Czy boisz się Ciszy?
- Czy spotkałeś się kiedyś z napisem w Kościele: „Bóg nie przemawia w gwarze, lecz w ciszy. Kto milczy, głos Jego usłyszysz” albo „Zachowaj milczenie Pan jest blisko”.

IV. Prowadzący prosi obecnych uczestników spotkania o zapoznanie się z punktem 56. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego:

Liturgię słowa należy sprawować tak, aby sprzyjała medytacji. Dlatego trzeba unikać jakiegokolwiek pośpiechu, który utrudniałby skupienie. Stosowne są w niej także odpowiednie do poziomu zgromadzenia krótkie chwile milczenia, w których wierni pod wpływem Ducha Świętego mogliby przyjąć słowo sercem i przygotować na nie odpowiedź przez modlitwę. Te chwile ciszy można z pożytkiem zachować np. przed samym rozpoczęciem liturgii słowa, po pierwszym i drugim czytaniu oraz po homilii.

- Jak należy sprawować liturgię słowa, aby sprzyjała medytacji?
- Dlaczego należy unikać pośpiechu podczas liturgii słowa?
- Jakie są korzyści płynące z stosowania odpowiednich chwil milczenia w liturgii słowa?
- Kiedy można wprowadzić chwilę ciszy w liturgii słowa?
- Jakie znaczenie ma przyjęcie słowa sercem i przygotowanie na nie odpowiedzi przez modlitwę?
- W jaki sposób chwile ciszy w liturgii słowa mogą pomóc wiernym w przyjęciu słowa Bożego pod wpływem Ducha Świętego?
- Dlaczego jest ważne, aby zachować chwilę ciszy przed rozpoczęciem liturgii słowa, po pierwszym i drugim czytaniu oraz po homilii?

V. Prowadzący spotkanie prosi uczestników o odnalezienie następujących fragmentów w Piśmie Świętym. Każdy z uczestników spotkania w krótkich słowach komentuje usłyszane teksty biblijne. Wskazując, jak łączą się one z odczytanym wcześniej fragmentem z OWMR.

- **Ps 46,11:** «Zatrzymajcie się, i we Mnie uznajcie Boga wzniosłego wśród narodów, wzniosłego na ziemi!»
- **Ps 62,6-8:** Spocznij jedynie w Bogu, duszo moja, bo od Niego pochodzi moja nadzieja. On jedynie skałą i zbawieniem moim, On jest twierdzą moją, więc się nie zachwieję. W Bogu jest zbawienie moje i moja chwała, skała mojej mocy, w Bogu moja ucieczka.
- **Ef 4,29:** Niech nie wychodzi z waszych ust żadna mowa szkodliwa, lecz tylko budująca, zależnie od potrzeby, by wyświadczała dobro słuchającym.
- **2 P 3,9:** Nie zwleka Pan z wypełnieniem obietnicy - bo niektórzy są przekonani, że Pan zwleka - ale On jest cierpliwy w stosunku do was. Nie chce bowiem niektórych zgubić, ale wszystkich doprowadzić do nawrócenia.

VI. Prowadzący spotkanie prosi uczestników, aby przy użyciu swojego telefonu i jednej z dostępnych aplikacji graficznych przygotowali infografikę, która zaprezentuje wiernym świeckim ważną rolę ciszy podczas liturgii Słowa. Jeśli zachodzi taka potrzeba mogą przygotować plakat lub rysunek za pomocą dostępnych materiałów artystycznych. Zadanie to stanowi podsumowanie spotkania.

VII. Animator liturgiczny odczytuje tekst biblijny. W tym momencie warto wyjaśnić uczestnikom spotkania, że czas ciszy po odczytaniu fragmentu to moment, w którym mają zastanowić się nad przesłaniem Słowa Bożego i szczególnie nad postawą Niepokalanej Dziewicy. Po chwili milczenia dziesiątek Różańca Świętego – tajemnica odnalezienia Chrystusa w Świątyni.

Łk 2,41-43. 46-47. 51 Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania. Wszyscy zaś, którzy Go słuchali, byli zdumieni bystrością Jego umysłu i odpowiedziami. Potem poszedł z nimi i wrócił do Nazaretu; i był im poddany. A Matka Jego chowała wiernie wszystkie te wspomnienia w swym sercu.

VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.

Spotkanie IV: SKARBIEC BOŻEGO SŁOWA

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Boże, Ty w sercu Twojego Syna, zranionym naszymi grzechami, dajesz nam niewyczerpane skarby miłości, spraw, abyśmy składając Mu hołd naszego oddania, wypełniali również obowiązek godnego zadośćuczynienia. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

II. Animator Liturgiczny odczytuje poniższą historię o dzielnym poszukiwaczu skarbu.

Był sobie młody chłopak o imieniu Mateusz. Był pełen energii i zawsze gotów na nowe wyzwania. Pewnego dnia, podczas wakacyjnego wyjazdu na wyspę, Mateusz natrafił na tajemniczą mapę, która prowadziła do ukrytego skarbu. Mateusz był bardzo ciekawy i postanowił podjąć się wyzwania odnalezienia tego skarbu. Mapa wskazywała na różne miejsca na wyspie, gdzie znajdowały się zagadki do rozwiązania. Każda zagadka prowadziła go do kolejnego punktu na mapie. Podczas swojej przygody, Mateusz spotkał różne osoby, które pomagały mu w rozwiązywaniu zagadek. Były to mądre starsze osoby, które przekazywały mu cenne wskazówki i mądrości życiowe. W miarę jak Mateusz zbliżał się do skarbu, zauważył, że to nie tylko materialne bogactwo jest najważniejsze. To, czego naprawdę potrzebował, był skarb w postaci wiedzy i mądrości. W końcu, po wielu trudnościach i przygodach, Mateusz dotarł do miejsca, gdzie znajdował się skarb. Kiedy otworzył skrzynię, odkrył w niej starą, zakurzoną Biblię. Mateusz poczuł, że to jest właśnie skarb, którego szukał. Zaintrygowany, postanowił zgłębiać jej treść. Stopniowo odkrywał w niej mądrość, wskazówki i wartości, których nie znalazł nigdzie indziej. Słowa z Pisma Świętego pomagały mu w trudnych chwilach, dawały mu siłę i pokierowanie. Z czasem Mateusz zaczął dzielić się swoim odkryciem z innymi. Organizował spotkania, na których czytano Pismo Święte. Jego przyjaciele również dostrzegli, jak wielkim skarbem jest Biblia. Mateusz zrozumiał, że największym skarbem, jaki człowiek potrzebuje, jest Pismo Święte. To nie tylko zbiór starożytnych historii, ale również drogowskaz dla naszego życia. Księga ta przemienia serca, daje mądrość i prowadzi do prawdziwego szczęścia.

- Jakie cechy charakteru miał Mateusz?
- Kto pomagał Mateuszowi w rozwiązywaniu zagadek?
- Co Mateusz znalazł w skrzyni, gdy dotarł do miejsca, gdzie znajdował się skarb?
- Jakie korzyści Mateusz czerpał z czytania Pisma Świętego?
- Jak Mateusz podzielił się swoim odkryciem z innymi?
- Dlaczego Mateusz uważał, że Pismo Święte jest największym skarbem dla człowieka?
- Jakie przesłanie przekazuje ta historia?

III. Prowadzący spotkanie prosi uczestników o odczytanie tekstu biblijnego Mt 13, 44-52.

Królestwo niebieskie podobne jest do skarbu ukrytego w roli. Znalazł go pewien człowiek i ukrył ponownie. Uradowany poszedł, sprzedał wszystko, co miał, i kupił tę rolę. Dalej, podobne jest królestwo niebieskie do kupca, poszukującego pięknych pereł. Gdy znalazł jedną drogocenną perłę, poszedł, sprzedał wszystko, co miał, i kupił ją. Dalej, podobne jest królestwo niebieskie do sieci, zarzuconej w morze i zagarniającej ryby wszelkiego rodzaju. Gdy się napełniła, wyciągnęli ją na brzeg i usiadłszy, dobre zebrali w naczynia, a złe odrzucili. Tak będzie przy końcu świata: wyjdą aniołowie, wyłączą złych spośród sprawiedliwych i wrzucą w piec rozpalony; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. Zrozumielście to wszystko?» Odpowiedzieli Mu: «Tak jest». A On rzekł do nich: «Dlatego każdy uczoney w Piśmie, który stał się uczniem królestwa niebieskiego, podobny jest do ojca rodziny, który ze swego skarbca wydobywa rzeczy nowe i stare»

- Jakie porównania zostały użyte, aby opisać królestwo niebieskie?
- Jakie działania podejmuje człowiek, który odkrywa coś drogocennego?
- Jak rozumiesz ostatnie zdanie wypowiedziane przez Chrystusa «Dlatego każdy uczoney w Piśmie, który stał się uczniem królestwa niebieskiego, podobny jest do ojca rodziny, który ze swego skarbca wydobywa rzeczy nowe i stare»?

IV. Animator prosi uczestników o zapoznanie się z punktem 57. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego.

W czytaniach zostaje dla wiernych zastawiony stół słowa Bożego i otwiera się przed nimi biblijny skarb. Należy przeto zachować układ czytań biblijnych, w którym ujawnia się jedność obu Testamentów i dziejów zbawienia. Czytań ani psalmu responsoryjnego, w których zawiera się słowo Boże, nie wolno zastępować innymi tekstami, nie biblijnymi.

- Jakie znaczenie ma czytanie Pisma Świętego dla wiernych?
- Dlaczego ważne jest zachowanie układu czytań biblijnych?
- W jaki sposób czytania biblijne ujawniają jedność obu Testamentów i dziejów zbawienia?
- Czy można zastępować czytania biblijne innymi tekstami? Dlaczego?
- Dlaczego psalm responsoryjny i inne czytania zawierające słowo Boże nie powinny być zastępowane tekstami niebiblijnymi?

V. Prowadzący podsumowując spotkanie zauważa, że głównym celem było uświadomienie, że Słowo Boże jest naszym największym skarbem, który został nam darowany przez Pana Boga. Każdorazowo, gdy sprawujemy Eucharystię, wyciągamy mądrość z tego skarbcza. Dlatego nie wolno nigdy zastępować Słowa Bożego innymi tekstami, nawet najpiękniejszymi dziełami literatury polskiej czy zagranicznej. Ważne jest również przypomnienie, że oba Testamenty są ze sobą wzajemnie powiązane - nowy dopełnia stary, a stary przygotowuje drogę do nowego.

VI. Animator spotkania przechodzi do modlitwy dziesiątkiem różańca z tajemnicą bolesną – Śmierć na Krzyżu. We wprowadzeniu do rozważanej tajemnicy można wspomnieć, że w śmierci Chrystusa widzimy wypełnienie się starego i nowego przymierza.

VII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.

Spotkanie V: WYZNANIE WIARY W LITURGII SŁOWA – PO CO TO KOMU?

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Wszechmogący Boże, spraw, abyśmy zawsze trwali przy Twoich ołtarzach, na których się składa sakramentalną Ofiarę, zjednocz nas w wierze i miłości, abyśmy karmieni Ciałem Chrystusa, w Niego się przemieniali. Który żyje i króluje na wieki wieków.

II. Prowadzący spotkanie prezentuje różne symbole i pyta uczestników co one oznaczają. Następnie prosi uczestników, aby podali, krótką definicję symbolu.

III. Animator liturgiczny prezentuje uczestnikom spotkania film (<https://www.youtube.com/watch?v=mV33VFWPA9o>). Następnie prowadzący zadaje pytania:

- Co to jest Symbol Wiary?
- Dlaczego możemy powiedzieć, że symbol wiary to pieczęć?
- Jaki jest najprostszy czyniony przez chrześcijan symbol wiary?
- Czym różni się Symbol Apostolski od Symbolu Nicejsko-konstantynopolitańskiego?
- Jaka jest treść Symbolu Wiary?

IV. Prowadzący spotkanie prosi uczestników, aby odszukali w Piśmie Świętym poniższe fragmenty. Uczestnicy zapoznają się z krótkimi wyznaniem wiary w Jezusa Chrystusa.

- **Mt 16,16:** Odpowiedział Szymon Piotr: «Ty jesteś Mesjasz, Syn Boga żywego»
- **J 20,28:** Tomasz Mu odpowiedział: «Pan mój i Bóg mój!»
- **Mk 5,6-7:** Skoro z daleka ujrzał Jezusa przybiegł, oddał Mu pokłon i krzyczał wniebogłoso: «Czego chcesz ode mnie, Jezusie, Synu Boga Najwyższego? Zaklinam Cię na Boga, nie dręcz mnie!».
- **Mt 8,8:** Lecz setnik odpowiedział: «Panie, nie jestem godzien, abyś wszedł pod dach mój, ale powiedz tylko słowo, a mój sługa odzyska zdrowie.
- **J 11, 24-27:** Rzekła Marta do Niego: «Wiem, że zmartwychwstanie w czasie zmartwychwstania w dniu ostatecznym». Rzekł do niej Jezus: «Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie. Każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki. Wierzysz w to?» Odpowiedziała Mu: «Tak, Panie! Ja mocno wierzę, żeś Ty jest Mesjasz, Syn Boży, który miał przyjść na świat».

V. Animator prosi uczestników spotkania o zapoznanie się z punktem 67. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego:

Symbol, czyli wyznanie wiary, zmierza do tego, aby cały lud zgromadzony dał odpowiedź na słowo Boże zwiastowane w czytaniach Pisma świętego i wyjaśnione w homilii oraz przez wypowiedzenie reguły wiary według formuły zatwierdzonej do użytku liturgicznego przypomniawszy sobie i uczciwszy wielkie misteria wiary przed rozpoczęciem ich celebracji w Eucharystii.

- W jaki sposób cały zgromadzony lud ma odpowiedzieć na słowo Boże?
- Czym są wielkie misteria wiary, o których mowa w powyższym tekście?
- Dlaczego jest ważne, aby lud przypomniawszy sobie i uczciwszy te misteria wiary przed rozpoczęciem celebracji Eucharystii?
- Czy homilia wpływa na wyznanie wiary i zrozumienie słowa Bożego? Jak?

VI. Podsumowując, prowadzący podkreśla, że Wyznanie Wiary jest istotnym momentem niedzielnej Eucharystii. Jest to okazja do odpowiedzi na Słowo Boże, które zostało usłyszane. Wyznania wiary są również nazywane Symbolami. W liturgii Kościoła Rzymsko-Katolickiego używamy Symbolu nicejsko-konstantynopolitańskiego.

VII. Animator spotkania rozpoczyna modlitwę dziesiątkiem różańca, skupiając się na tajemnicy światła – Przemienienie na Górze Tabor. Przed rozpoczęciem modlitwy różańcowej, warto zauważyć, że różaniec jest szczególną modlitwą, w której rozważać można wielkie misteria naszej wiary.

VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.

Spotkanie VI: MODLITWA WIERNYCH – SPLOT LUŻNYCH PRÓSB, CZY ZAINSPIROWANA BOŻYM SŁOWEM?

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Wszechmogący Dobry Boże, nieustannie gdy przyjmujemy sakrament Ciała i Krwi Chrystusa, prosimy Cię, byś uświęcił i odnowił swój Kościół, aby wszyscy, którzy się chlubią imieniem chrześcijan, mogli Ci służyć w jednej wierze. Przez Chrystusa, Pana naszego.

II. Prowadzący spotkanie prosi uczestników, aby odszukali w Piśmie Świętym poniższe fragmenty. Zadaniem uczestników jest ukazanie wspólnego tematu w odczytanych tekstach biblijnych.

- **J 5,16:** Wyznawajcie zatem sobie nawzajem grzechy, módlcie się jeden za drugiego, byście odzyskali zdrowie. Wielką moc posiada wytrwała modlitwa sprawiedliwego.
- **Rz 15,30-32:** Proszę więc was, bracia, przez Pana naszego Jezusa Chrystusa i przez miłość Ducha, abyście udzielili mi wsparcia modłami waszymi za mnie do Boga, abym wyszedł cało z rąk niewiernych w Judei i by moja postęga na rzecz Jerozolimy została dobrze przyjęta przez świętych i żebym za wolą Bożą z radością do was przybył i mógł się dzięki wam pokrzepić.
- **Kol 4,2-4:** Trwajcie gorliwie na modlitwie, czuwając na niej wśród dziękczynienia. Módlcie się jednocześnie i za nas, aby Bóg otworzył nam podwoje [dla] słowa, dla wypowiedzenia tajemnicy - Chrystusa, za co też jestem do tej pory więźniem, abym ją obwieścił tak, jak winien [ją] wypowiedzieć.
- **1 Tes 5,25:** Bracia, módlcie się także i za nas!

III. Animator Liturgiczny prezentuje wybrane przez siebie nagranie śpiewanej modlitwy wiernych z Liturgii Męki Pańskiej (np. www.youtube.com/watch?v=5OZ657DZ6sY). Można odsłuchać jedno wezwanie albo kilka. Następnie prowadzący pyta:

- Czy wiecie, kiedy w sposób uroczysty, tak jak w nagraniu odśpiewuje się modlitwę wiernych?
- Jaki jest schemat tej modlitwy (należy zwrócić uwagę przede wszystkim na treść modlitwy)?
- Czy słyszeliście kiedyś, że *modlitwa wiernych Wielkiego Piątku jest Matką wszystkich modlitw wiernych w ciągu roku*? Jak rozumiesz to zdanie?

IV. Prowadzący prosi uczestników spotkania o zapoznanie się z punktem 69. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego:

W modlitwie powszechnej, czyli modlitwie wiernych, lud w pewien sposób odpowiada na słowo Boże przyjęte z wiarą i wykonując swą wynikającą z chrztu funkcję kapłańską, zanoszą do Boga błagania za zbawienie wszystkich. Wypada, aby ta modlitwa była zanoszona z zasady we Mszach świętych sprawowanych z udziałem ludu, by zanoszono błagania za święty Kościół, za tych, którzy sprawują nad nami rządy, za ludzi znajdujących się w różnych potrzebach, a także za wszystkich ludzi i o zbawienie całego świata.

- Jak modlitwa powszechna jest związana z Słowem Bożym w tekście?
- Jaką rolę pełni lud w modlitwie powszechnej?
- Dlaczego ważne jest, aby modlitwa powszechna była odmawiana podczas Mszy świętych z udziałem ludu?
- Kogo powinniśmy uwzględniać w naszych błaganiach podczas modlitwy powszechnej oraz jaka powinna być kolejność wezwań modlitwy wiernych?
- Jaki jest cel modlitwy powszechnej w odniesieniu do zbawienia całego świata?

V. Animator liturgiczny dzieli uczestników na mniejsze grupy lub pary. Po zapoznaniu się z zasadami redakcji modlitwy wiernych [OWMR 69 i 70], uczestnicy spotkania mają za zadanie przygotować wprowadzenie, prośby oraz zakończenie modlitwy powszechnej. Każdej grupie zostają przypisane konkretne teksty biblijne, na których powinna opierać się ich modlitwa. Możemy również przypisać różnym grupom różne niedziele, uroczystości lub święta, aby uniknąć "ściągnięcia" od siebie nawzajem, o ile oczywiście czas i warunki intelektualne na to pozwalają.

VI. Prowadzący podsumowując spotkanie zauważa, że głównym celem było uświadomienie, że Modlitwa Powszechna nie jest zbiorem luźno wyrażonych prośb. Posiada ona swoją właściwą strukturę. Zaś Słowo Boże stanowi główną inspirację do

napisania tej modlitwy. Każdorazowo, gdy sprawujemy Eucharystię, należy zadbać o dobrze przygotowaną modlitwę wiernych. Ważne jest również przypomnienie, że modlitwę tę może odczytywać ministrant Słowa Bożego, wezwań nie powinien odczytywać sam kapłan, skoro jest to modlitwa ludu Bożego.

VII. Animator spotkania przechodzi do modlitwy dziesiątkiem różańca z tajemnicą bolesną – modlitwa w Ogrójcu. We wprowadzeniu do rozważanej tajemnicy można wskazać, że Chrystus nieustannie wstawiał się za nami i przypominał nam, że *Jeśli dwaj z was na ziemi zgodnie o coś prosić będą, to wszystkiego użyczy im mój Ojciec* (Mt 18, 19).

VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.

Spotkanie VII: DIAKON – CZŁOWIEK ODBIERAJĄCY MI ZADANIA PODCZAS LITURGII CZY SZCZEGÓLNIIE POWOŁONY W KOŚCIELE?

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Wszechmogący Dobry Boże umacniaj naszych braci, których powołałeś do stanu diakonów. Zachowaj w nich swoje dary, aby z Twoją pomocą skutecznie spełniali posłannictwo, które otrzymali od Ciebie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

II. Prowadzący spotkanie prosi uczestników, aby odszukali w Piśmie Świętym poniższe fragmenty. Zadaniem uczestników jest ukazanie roli diakonów według literatury Nowego Testamentu.

- **Dz 6,1-5:** Wówczas, gdy liczba uczniów wzrastała, zaczęli helleniści szemrać przeciwko Hebrajczykom, że przy codziennym rozdawaniu jałmużny zaniedbywano ich wdowy. «Nie jest rzeczą słuszną, abyśmy zaniedbywali słowo Boże, a obsługiwali stoły» - powiedziało Dwunastu, zwoławszy wszystkich uczniów. «Upatrzcież zatem, bracia, siedmiu mężów spośród siebie, cieszących się dobrą sławą, pełnych Ducha i mądrości! Im zlecimy to zadanie. My zaś oddamy się wyłącznie modlitwie i posłudze słowa». Spodobały się te słowa wszystkim zebranim i wybrali Szczepana, męża pełnego wiary i Ducha Świętego, Filipa, Prochora, Nikanora, Tymona, Parmenasa i Mikołaja, prozelitę z Antiochii. Przedstawili ich Apostołom, którzy modląc się włożyli na nich ręce.
- **1 Tym 3,8-13:** Diakonami tak samo winni być ludzie godni, w mowie nieobłudni, nie nadużywający wina, niechciwi brudnego zysku, [lecz] utrzymujący tajemnicę wiary w czystym sumieniu. I oni niech będą najpierw poddawani próbie, i dopiero wtedy niech spełniają posługę, jeśli są bez zarzutu. Kobiety również - czyste, nieskłonne do oczerniania, trzeźwe, wierne we wszystkim. Diakoni niech będą mężami jednej żony, rządzący dobrze dziećmi i własnymi domami. Ci bowiem, skoro dobrze spełnili czynności diakońskie, zdobywają sobie zaszczytny stopień i ufną śmiałość w wierze, która jest w Chrystusie Jezusie.

III. Animator liturgiczny prezentuje uczestnikom spotkania film (<https://www.youtube.com/watch?v=TdSRs9FSXA8>). Przed rozpoczęciem projekcji filmu, prosi uczestników, aby zwrócili uwagę na treści dotyczące Kościoła Rzymsko-Katolickiego. Następnie prowadzący zadaje pytania:

- Jakie są trzy stopnie święceń, który z nich jest najniższy?
- Czy diakonat jest formą kapłaństwa? Czy diakon jest osobą świecką?
- Jakie sakramenty i obrzędy może sprawować diakon?
- Czy diakon musi zostać prezbiterem (księdzem)? Czy może być nim żonaty mężczyzna?
- Jak wygląda strój diakona?

IV. Prowadzący prosi uczestników spotkania o zapoznanie się z punktem 94. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego:

Na mocy przyjętych święceń diakon zajmuje pierwsze po prezbiterze miejsce wśród tych, którzy pełnią posługę w celebracji Eucharystii. Święty stan diakonatu już od czasów apostołskich cieszył się w Kościele wielkim szacunkiem. We Mszy świętej diakon wykonuje właściwe mu funkcje: głosi Ewangelię, niekiedy przepowiada słowo Boże, wygłasza intencje modlitwy powszechnej, pomaga kapłanowi, przygotowując ołtarz i usługując przy sprawowaniu Ofiary, rozdziela wiernym Eucharystię, zwłaszcza pod postacią wina, a niekiedy także wzywa lud do wykonywania pewnych gestów i przyjmowania postaw ciała.

- Jakie jest miejsce diakona w celebracji Eucharystii w porównaniu do prezbitera?
- Jak diakon jest traktowany w Kościele od czasów apostołskich?
- Jakie funkcje diakon pełni podczas Mszy świętej?
- W jaki sposób diakon pomaga wiernym w otrzymywaniu Eucharystii?
- Jakie są dodatkowe obowiązki diakona podczas Mszy świętej (do czego wzywa)?

V. Animator liturgiczny przygotowuje wraz z ministrantami Słowa Bożego plakat o tym, jak powinna wyglądać ich posługa przy ołtarzu, kiedy na Mszy Świętej obecny jest diakon (zwłaszcza podczas Liturgii Słowa). Efekt ich pracy, jeśli pozwalają na to warunki można umieścić w zakrystii lub salce ministrantów.

- VI. Podsumowując spotkanie, prowadzący zauważa, że głównym celem było zrozumienie roli diakona podczas liturgii i świadomość jego obowiązków wynikających ze święceń. Diakon nie odbiera zadań ministrantom dotyczących słowa Bożego, ale ma pierwszeństwo w wykonywaniu niektórych zadań, takich jak odczytywanie wezwań modlitwy wiernych. Istotne jest, aby uświadomić ministrantom, że obecność diakona w liturgii ukazuje piękno posług i funkcji w Kościele. Ważne jest również, aby uświadomić im, że diakonem nie zawsze jest alumn seminarium duchownego, który ma zostać prezbiterem, ale może nim być również żonaty mężczyzna.
- VII. Animator spotkania rozpoczyna modlitwę dziesiątkiem różańca, skupiając się na tajemnicy światła - Chrzcie Jezusa w Jordanie. Przed rozpoczęciem modlitwy różańcowej, warto uwzględnić prośby ministrantów. Wśród tych prośb powinna znaleźć się modlitwa w intencji tych, którzy rozważają powołanie do diakonatu i kapłaństwa.
- VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.

Spotkanie VIII: LEKTOR STAŁY A MINISTRANT SŁOWA BOŻEGO

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Boże, Ty nas odnawiasz na swoje podobieństwo przez Twoje słowa i sakramenty, umocnij nasze kroki na Twoich ścieżkach i udziel nam daru miłości, którego od Ciebie oczekujemy. Przez Chrystusa, Pana naszego.

II. Prowadzący spotkanie prosi uczestników, aby odszukali w Piśmie Świętym poniższe fragmenty. Zadaniem uczestników jest krótkie skomentowanie przeczytanych tekstów biblijnych oraz ukazanie co wspólnota wierzących ma czynić ze Słowem Bożym.

- **Kol 3, 16-17:** Słowo Chrystusa niech w was przebywa z [całym swym] bogactwem: z wszelką mądrością nauczajcie i napominajcie samych siebie przez psalmy, hymny, pieśni pełne ducha, pod wpływem łaski śpiewając Bogu w waszych sercach. I wszystko, cokolwiek działacie słowem lub czynem, wszystko [czyńcie] w imię Pana Jezusa, dziękując Bogu Ojcu przez Niego.
- **2 P 3, 1-2:** Umiłowani, piszę do was już ten drugi list; w nich pobudzam wasz zdrowy rozsądek i pamięć, abyście przypomnieli sobie słowa, które były dawno już przepowiedziane przez świętych proroków, oraz przykazanie Pana i Zbawiciela, podane przez waszych apostołów.

III. Prowadzący prosi uczestników spotkania o zapoznanie się z punktem 99 i 101. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego:

Lektor jest ustanowiony do wykonywania czytań z Pisma świętego, z wyjątkiem Ewangelii. Może on podawać intencje modlitwy powszechnej, a gdy nie ma psalterzysty, może również wykonać psalm między czytaniem. W celebracji eucharystycznej lektor ma właściwą mu funkcję (por. nry 194-198), którą on sam winien pełnić.

Gdy nie ma ustanowionego lektora, do wykonywania czytań z Pisma świętego winny być upoważnione inne osoby świeckie, nadające się do pełnienia tej funkcji i starannie przygotowane, ażeby wierni, słuchając natchnionych czytań, przejęli się żywą miłością Pisma świętego.

- Jakie są zadania lektora w celebracji Eucharystycznej?
- Jakie są wyjątki dotyczące czytań, których lektor nie wykonuje?
- Jakie są dodatkowe funkcje lektora w przypadku braku psalterzysty?
- Co powinna zrobić osoba świecka, gdy nie ma ustanowionego lektora do czytań z Pisma świętego?
- Jakie cechy powinny posiadać inne osoby świeckie, które są upoważnione do wykonywania czytań z Pisma świętego?
- Dlaczego ważne jest, aby wierni byli przejęci żywą miłością Pisma świętego podczas słuchania tych czytań?

IV. Animator liturgiczny na zasadzie Burzy Mózgów zastanawia się z ministrantami Słowa Bożego, co może odróżniać ich od lektora, o którym mowa w OWMR [99 i 101].

V. Prowadzący spotkanie następnie odczytuje z ministrantami wybrane punkty z dokumentu zatwierdzonego 2 października 2007 roku na 341. Zebraniu Plenarnym KEP, czyli z „Instrukcji Episkopatu Polski w sprawie udzielania posługi lektora i akolity świeckim mężczyznom”. Na końcu należy je skomentować.

6. c. Gdy nie ma kapłana lub diakona, lektor i akolita może prowadzić Wigilię przy zmarłym i przy pogrzebie stacje w domu zmarłego i na cmentarzu.

7. a. Lektor przygotowuje wiernych do godnego przyjęcia sakramentów. Może – jeżeli zajdzie taka potrzeba – przygotowywać innych wiernych do czytania Pisma świętego podczas czynności liturgicznych, czasowo do tej funkcji wyznaczonych. Aby owocniej i doskonałej mógł wypełniać te funkcje, powinien ustawicznie rozważać Pismo święte.

c. Lektor i akolita mogą pomagać w przygotowaniu nabożeństw oraz przewodniczyć niektórym z nich (np. Różaniec, Droga Krzyżowa).

10. Należy odróżnić praktykę błogosławienia młodych chłopców do czytania słowa Bożego od posługi lektora. Nie otrzymują oni posługi lektoratu, lecz błogosławieństwo do spełnienia funkcji czytania słowa Bożego w podczas liturgii...

17. Lektor i akolita ustanawiani są na stałe. [...]

VI. Podsumowując spotkanie, ważne jest zauważenie różnic pomiędzy lektorami stałymi a ministrantami Słowa Bożego. Choć te różnice istnieją, nie powinny one prowadzić do poczucia mniejszości ani rezygnacji z roli ministranta Słowa Bożego w parafialnej wspólnoty. Jednak warto zrozumieć, że lektorzy stałymi mają szczególne zadanie i funkcję w wykonywaniu czytań z Pisma Świętego podczas liturgii. Są oni ustanowieni do tego konkretnego zadania i często mają większe doświadczenie w czytaniu i interpretowaniu Słowa Bożego. Ich stała obecność w liturgii sprawia, że są bardziej zaangażowani w tę służbę. Z drugiej strony, ministranci Słowa Bożego również mają ważną rolę do odegrania. Choć nie są lektorami stałymi, to wciąż są wezwani do przekazywania Słowa Bożego we wspólnoty parafialnej. Ich zaangażowanie i entuzjazm są niezwykle cenne dla liturgii i dla wiernych stąd też może rodzić się ich powołanie do podjęcia posługi lektora stałego.

VII. Animator spotkania rozpoczyna modlitwę dziesiątkiem różańca, skupiając się na tajemnicy światła – Głoszenie Królestwa Bożego. Przed rozpoczęciem modlitwy różańcowej, warto uwzględnić prośby ministrantów. Wśród tych prośb powinna znaleźć się modlitwa w intencji tych, którzy rozważają formację jako Lektorzy i Akolici stali.

VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.

Spotkanie IX: FUNKCJA KOMENTATORA

I. Zapalenie świecy i modlitwa na rozpoczęcie spotkania:

Wszchemogący Dobry Boże umacniaj naszych braci, których powołałeś do stanu diakonów. Zachowaj w nich swoje dary, aby z Twoją pomocą skutecznie spełniali posłannictwo, które otrzymali od Ciebie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

II. Prowadzący spotkanie prosi uczestników o podanie najważniejszych cech komentatora sportowego. Najlepsze odpowiedzi można zapisać na tablicy lub na kawałku brystolu.

III. Prowadzący prosi uczestników spotkania o zapoznanie się z punktem 105 b. Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego:

Komentator, który za pomocą objaśnień i pewnych pouczeń wprowadza wiernych w liturgię i przygotowuje ich do lepszego jej zrozumienia. Uwagi podawane przez komentatora powinny być starannie przygotowane, zwięzłe i jasne. Podczas pełnienia swej funkcji komentator stoi w odpowiednim do tego miejscu, mając przed sobą wiernych, ale nie na ambonie.

- Czy rola komentatora liturgicznego różni się od komentatora sportowego?
- Jaką rolę pełni komentator w liturgii i jakie są jego zadania?
- Jakie są cechy oczekiwane od komentatora podczas podawania uwag?
- Gdzie powinien stać komentator podczas pełnienia swojej funkcji?
- Jakie są cechy dobrego przygotowania uwag przez komentatora?
- Jakie jest znaczenie wprowadzania wiernych w liturgię i przygotowywania ich do lepszego zrozumienia?
- Dlaczego uwagi komentatora powinny być zwięzłe i jasne?
- Co oznacza, że komentator nie stoi na ambonie, ale ma przed sobą wiernych?
- Jakie jest znaczenie obecności komentatora w liturgii dla wiernych?

IV. Prowadzący spotkanie prosi uczestników, aby odszukali w Piśmie Świętym poniższe fragmenty, które ilustrują "duchowe aspekty" roli komentatora oraz wprowadzania wiernych w liturgię.

- **Mk 1,2b-3:** Oto Ja posyłam wysłańca mego przed Tobą; on przygotuje drogę Twoją. Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Panu, Dla Niego prostujcie ścieżki!
- **Kol 4, 5-6:** Wobec obcych postępujcie mądrze, wyzyskując każdą chwilę sposobną. Mowa wasza, zawsze miła, niech będzie zaprawiona solą, tak byście wiedzieli, jak należy każdemu odpowiadać.
- **1 Kor 14,40:** Tak więc, bracia moi, troszczcie się o łaskę prorokowania i nie przeszkadzajcie w korzystaniu z daru języków! Lecz wszystko niech się odbywa godnie i w należyтым porządku!

V. Animator liturgiczny w części praktycznej może:

Wariant I: spróbować z uczestnikami przygotować komentarz liturgiczny do wybranych momentów Mszy Świętej.

Wariant II: przygotować kilka tekstów, z których ministranci będą mogli zdecydować, które z nich są właściwymi komentarzami, a które nie spełniają tego celu.

* Komentarz liturgiczny to część katechezy liturgicznej, która jest przedstawiana przez komentatora pod postacią krótkich pouczeń, zachęt, wyjaśnień, wprowadzeń, wskazówek i wezwań, mających na celu ułatwienie czynnego uczestnictwa wiernych w liturgii.

VI. Prowadzący bardzo, krótko podsumowuje rolę komentatora w liturgii.

VII. Animator spotkania rozpoczyna modlitwę dziesiątkiem różańca, skupiając się na tajemnicy chwalebnej – Zmartwychwstanie Pańskie. Przed rozpoczęciem modlitwy różańcowej, warto uwzględnić prośby ministrantów.

VIII. Błogosławieństwo kapłańskie, jeśli jest obecny podczas spotkania.